

Zondag 26-01-2020 in de Bethlehemkerk.

3-e na Epifanie

Voorganger: ds. Hanneke Keur

Zingen: LB 513

Groet

Moment van stilte

Drempelgebed

Zingen: LB 72: 1 en 6

Smeekebed met 3x als antwoord Lied 301^e

Glorialied: LB 305

Gebed bij opening van het Woord

Kindermoment met aansteken kaars aan Paaskaars.

Inleiding op de lezingen met als thema: "geroepen tot licht".

Lezing: Jesaja 49: 1 – 7

Zingen: LB 459 in wisselzang (allen, v, m, allen, v, m, allen)

Lezing: Matteüs 4: 12 – 22

Zingen: LB 362: 1 en 2

Preek

Orgelspel

Zingen: LB 531: 1 en 2

Dienst der gebeden: met filmpje van gebed door Katinka uit Malawi

Mededelingen en collecten

Zingen: LB 534

Zegen

Gemeente van Jezus Christus, gemeente van geroepenen,

Jezus riep de broers Jakobus en Johannes en meteen lieten ze de boot en hun vader Zebedeüs achter en volgden hem!

Wat zou de oude visser Zebedeüs hier eigenlijk van hebben gevonden, dat zijn beide zonen Jakobus en Johannes hem zomaar achter lieten om de roepstem van Jezus te volgen?

Ze laten hun vader met hun boot zomaar in de steek!

De opvolging van het familiebedrijf komt ernstig in gevaar.

En op wie zal Zebedeüs later, als hij zelf niet meer kan vissen, terug kunnen vallen voor de zorg voor zijn oude dag?

Een bewoner van het verpleeghuis in Monnickendam, waar ik ook nog steeds werk, iemand die altijd zijn brood had verdiend in de visvangst en wier kinderen tot zijn vreugde zijn bedrijf hadden overgenomen, die vond dit dan ook maar een naar verhaal.

Bewoners in het verpleeghuis vertellen mij dikwijls hun levensverhaal. Op deze wijze maken ze de balans op van hun leven.

Hoe waren hun kinderjaren en hun jeugd?

Groeiden ze op in een sfeer van vertrouwen en aanmoediging,
of in een sfeer van angst en miskennis?

Welke verwachtingen en dromen hadden hun ouders voor hun toekomst?
Hebben hun kinderen aan de vervulling van deze verwachtingen kunnen
voldoen? En hebben mensen aan hun eigen idealen kunnen werken of zijn
ze juist erg teleurgesteld in hun dromen en verwachtingen?

Ouders en kinderen kunnen hoge verwachtingen van elkaar hebben,
maar verwachtingen kunnen ook gaan knellen!

Op het geboortekaartje van één van onze zonen stond de tekst:

“honderd dromen zal hij prijs moeten geven – als hij maar volhardt bij die
ene, de droom van zijn Schepper, een aarde bedekt met vrede”.

Een mooie wens! Dat vind ik nog steeds.

De hoop dat je kind de wereld een beetje mooier kan maken.

Of zadelden we onze zoon op met te hoge verwachtingen?

Onze kinderen hebben ons die - in hun ogen - te hoge verwachtingen
wel eens verweten.

Ouders hopen vaak dat hun kinderen het beter zullen hebben dan zij
zelf. Mensen met een eigen bedrijf hopen en verwachten vaak dat één van
hun kinderen dit over zal nemen. Oudere mensen verwachten soms dat
hun kinderen later op dezelfde wijze voor hen zullen zorgen
als zij zelf destijds deden voor hun toen hoogbejaarde ouders.
Maar kinderen kunnen op hun beurt dit alles als een veel te zware claim
ervaren.

Hoge verwachtingen kunnen je inspireren: toe maar, mijn kind, probeer je
idealén te verwezenlijken, ontplooi je talenten...

Hoge verwachtingen kunnen je ook beklemmen of beperken.

Een zoon moest naar de universiteit, terwijl hij veel liever met zijn handen
wilde werken. Een dochter mocht juist niet naar het vervolgonderwijs,
omdat zij maar een meisje was.

Ouders kunnen heel trots zijn op hun volwassen geworden kinderen,
maar soms ook diep in hen worden teleurgesteld.

Kinderen, op hun beurt, kunnen gekoesterd, gestimuleerd,
maar ook onherstelbaar door hun ouders worden beschadigd.

Ouders en kinderen kunnen elkaar de ruimte geven,
elkaar respecteren in hun verschillende keuzes.

Maar contacten kunnen ook voorgoed verbroken worden.

Met alle pijn van dien.

Jezus zag de broers Petrus en Andreas en die twee andere broers,
Jakobus en Johannes. Ze leefden hun gewone leven.

Ze visten voor hun dagelijks brood en zorgden voor hun familie.

Toen zag Jezus hen! Jezus sprak hen aan, en riep hen, en meteen lieten ze alles achter om Jezus te volgen.

Als ik Zebedeüs was, dan zou ik hier niet blij mee zijn geweest.

Bij deze vier mannen horen we niet van een groot geloof, maar simpelweg, dat zij gehoor geven aan Jezus' roepstem.

Zij gehoorzamen. Waarom eigenlijk? Waartoe?

En wat kost dit hen en hun familie wel niet allemaal?

Hun keuze om Jezus te volgen lijkt nogal ondoordacht.

Voor het vinden van een mogelijk antwoord op deze vragen moeten we eerst terug naar Jezus' eigen roeping.

Waar toe was Jezus geroepen? En wat koste dit Jezus zelf?

Ik volg momenteel met meerdere gemeenteleden van onze kerk de leeskring "Gewoon Jezus" bij Erik van Halsema.

We lezen en bespreken samen dit boek van Tom Wright (*boek tonen*).

Tom Wright beschrijft Jezus als een trouwe zoon van het volk Israël, die zichzelf herkent in de roeping van Israël, zoals beschreven in de geschriften.

Jezus herkent zichzelf in de roeping van de bijzondere dienaar, waarover de profeet Jesaja spreekt.

Jezus herkent zichzelf in de Mensenzoon in het boek Daniël en in de nederige herder-koning in het boek Zacharia.

Jezus ziet zijn roeping beschreven in Psalmen zoals Psalm 72 en Hij is vastbesloten ernaar te handelen.

In het boek Jesaja treffen we een viertal liederen aan over die bijzondere dienaar. Het vandaag gelezen gedeelte uit Jesaja 49 is het tweede van deze liederen over de Knecht vd Heer.

De profeet Jesaja richt zich hier tot zijn volk in ballingschap.

Jakob, ofwel het volk Israël, wordt als dienaar van de Eeuwige, als knecht van God, aangesproken.

Als volk, dat geroepen is te leven naar Gods geboden tot licht, tot heil van alle volken.

Maar Israël heeft deze roeping niet waar kunnen maken.

En gaandeweg horen we dan in het boek Jesaja - in die zgn. liederen aangaande de Knecht van de Heer - over de specifieke gestalte van die éne dienaar uit het volk Israël, die wèl zal beantwoorden aan die hoge roeping.

Deze bijzondere dienaar is geroepen om het volk Israël terug te brengen bij God en om licht te zijn voor alle volken.

Eigenlijk zegt Jesaja: God is Koning, maar Hij wordt pas ècht Koning als mensen zijn gezag erkennen en op Hem vertrouwen. En om Israël weer zover te krijgen kiest de Heer zich een bijzondere Knecht, die het

vertrouwen laat zien, dat het volk in zijn geheel niet kon opbrengen. In Jesaja 49 lezen we dat Hij smadelijk wordt veracht en verafschuwd. En in Jesaja 52, 53 lezen we dat deze Knecht van de Heer zelfs onschuldig, plaatsvervangend zal lijden voor het volk. Hij zal geslagen worden omwille van hun zonden. Hij is de lijdende dienaar van de Heer!

Welnu, volgens Tom Wright wist Jezus zich vanaf het begin van zijn openbare optreden hiertoe geroepen.

Kunnen wij dat zo stellig beweren als Tom Wright dat doet?

Kunnen wij dat nu anno 2020 zo zeker weten over Jezus?

Of is Jezus misschien gaandeweg tot dit inzicht gekomen?

Ik durf het niet zomaar te zeggen.

Het is in elk geval wel wat de kerk door de eeuwen heen heeft beleden. De evangelist Matteüs beschrijft het begin van Jezus' openbare verkondiging al als vervulling van de profetie van Jesaja:

"Het volk dat in duisternis leefde, zag een schitterend licht, en zij die woonden in de schaduw van de dood werden door het licht beschenen".

Jezus als vervulling van de profetie!

Tom Wright legt het min of meer als volgt uit:

God wil de wereld regeren door mensen, die leven naar Zijn wil.

Daartoe werd het volk Israël geroepen en vervolgens werden die verwachtingen toegespitst op die ene specifieke gestalte van de Knecht des Heren. De gehoorzame, lijdende dienaar.

"Jezus redt en transformeert de roeping, waarvoor Israël faalde".

- Even terzijde: deze redenering kan heel anti-Joods uitpakken.

Dat lijkt me heel gevaarlijk! De kerk faalde immers evenzo! -

Maar hier ga ik nu verder niet op in.

Na de gevangenneming van Johannes vlucht Jezus in elk geval niet

in de anonimiteit, maar begint Hij met de openbare verkondiging van

Gods Koninkrijk. En Jezus roept mensen op om Hem te helpen.

Hij schakelt direct bij het begin van zijn optreden medewerkers in om te delen in zijn werk.

Vissers, door Hem geredde mensen, worden geroepen andere mensen te redden. Vissers worden geroepen mensen te redden uit de zee, beeld van chaos en ellende, duisternis en dood.

Jezus ziet mensen, Hij ziet en kent hen zoals ze zijn, en roept hen: Kom volg Mij, doe mee met Mij in het werk, waartoe Ik geroepen ben:

mensen doen delen in Gods liefde, Mensen doen delen in het Licht.

Geroepen worden betekent dus: je bent gezien, je bent geliefd, je wordt geraakt door Gods liefde, je wordt aangesproken en geroepen.

Je bent nodig, je gaat mee doen, en je laat alles achter, omdat je je leven

toevertrouwt aan Hem, die je geroepen heeft.

En na Pasen roept de gekruisigde en opgestane Heer vervolgens een gemeente, om zó door zijn volgelingen het Koninkrijk van God op aarde verder gestalte te geven.

Het gaat God niet om een andere wereld, maar om deze wereld anders!

Jezus, de gehoorzame Mens, heerst als Heer hier en nu

door middel van mensen die op hun beurt Hem gehoorzamen.

Zoals Tom Wright het zegt: "Als God de wereld wil veranderen stuurt Hij geen tanks, maar zachtmoedigen, treurende, wie hongeren en dorsten naar gerechtigheid, vredestichters..." (dit vind ik een prachtige zin)

Wat betekent dit nu voor ons hier in Hilversum?

Waar toe worden wij door Jezus geroepen en wat betekent dit voor onze familieverhoudingen? Wat daar begonnen we toch mee.

Dat kan ik niet voor een ander bepalen!

De één weet zich geroepen te gaan werken in de ouderenzorg, de ander in het onderwijs om jongeren een toekomst te geven.

De één weet zich geroepen in eigen stad of dorp,

de ander naar een Grieks eiland om vluchtelingen op te vangen, of zelfs naar Malawi in Afrika, zoals ons gemeentelid Katinka van Buuren, de dochter van Paul-Dirk en Annelene.

Soms kan je roeping echt vergaande consequenties hebben voor jezelf en voor je familie. Maar dat hoeft niet altijd.

Wij worden in elk geval door Jezus niet geroepen om altijd aan de verwachtingen van onze ouders te voldoen.

Wij worden niet geroepen om altijd te voldoen aan de verwachtingen van onze docenten, collega's, onze bestuurders, van wie dan ook...

Wij worden geroepen om te voldoen aan de verwachtingen die God van ons heeft, zelfs als dat een vorm van afzien of zelfs van lijden met zich mee brengt.

Jezus roept ons om Hem te volgen op de weg, waartoe Hij zelf was geroepen. Een weg die lijden met zich mee bracht.

Jezus roept ons om te leven in het Licht van Gods liefde.

En Jezus roept ons om tot licht te zijn voor de mens, die op ons pad komt.

Dat kan je buurman zijn, of je zieke oude moeder,

je collega of je cliënt, de vreemdeling in je straat,

je medemens in Malawi of waar ook ter wereld...

Wij zijn geroepen om het Licht van Gods liefde te ontvangen en het te delen. We zijn geroepen om zelf tot licht te zijn. Amen.

Voorafgaand aan de gebeden:

We hoorden in de verkondiging al iets over Katinka van Buuren, die zich geroepen wist om naar Malawi te gaan. Daar maakt zij deel uit van een groep christenen, die willen getuigen van Jezus en die zich geroepen weten om tot licht te zijn in hun eigen samenleving. Net als wij bidden zij om eenheid, licht en liefde. Katinka heeft ons een filmpje gestuurd, waarin zij ons laat delen in het gebed van christenen in Afrika. Op deze wijze gaat Katinka ons vandaag voor in gebed. Zij bidt zelf in het Nederlands en haar medegelovigen bidden in hun eigen taal, het Chichewa. Deze gedeelten zijn door Katinka vertaald en staan in het Nederlands in de ondertiteling. U kunt dus mee bidden, maar dan wel met open ogen! Sowieso zult u merken dat bidden op heel veel andere manieren kan, dan dat wij gewend zijn. In Afrika wordt uitbundig gezongen en gedanst.